

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ "ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ"

Ταχ. Δ/ση: Υψηλάντη 12 Λαμία, ΤΚ 35131

Πληροφορίες: Θωμάη Κωστούλα
 Τηλέφωνο: 22313 -50900, -50930
 Email : tkoustoula@mou.gr

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Λαμία 07-11-2024

Αρ. Πρωτ.: 3069

Κωδικός Πρόσκλησης: 42

Α/Α ΟΠΣ ΕΣΠΑ: 7813

Προς: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΗ (2^η) ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ
ΜΕ ΤΙΤΛΟ «Έργα ενεργειακής αναβάθμισης και αξιοποίησης ΑΠΕ σε δημόσια κτίρια και υποδομές»

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
«ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ» 2021-2027

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε για το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-04-2005) που διατηρήθηκε σε ισχύ με την διάταξη του άρθρου 119 παρ.22 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
2. Τον ν. 4914/2022 (Α' 61) για τη «Διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, σύσταση ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις» όπως ισχύει.
3. Το π.δ. 5/2022 (Α' 15) «Οργανισμός Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων».
4. Το π.δ. 81/2019 (Α' 119) «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων».
5. Τον ν. 3852/2010 (Β' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Διοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως ισχύει.
6. Τον ν. 4555/2018 (Α' 133) για τη Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής-Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»].
7. Το π.δ. 148/2010 (Α' 241) «Οργανισμός της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας», όπως ισχύει.
8. Την με αρ. 27/03-11-2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λαμίας με την οποία ανακηρύχθηκαν ο Περιφερειάρχης και τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου Στερεάς Ελλάδας για την περίοδο 2024-2028.
9. Τα με αρ. 280220/27-12-2023 και 1827/04-01-2024 & 1829/04-01-2024 πρακτικά ορκωμοσίας του Περιφερειάρχη και των μελών του Περιφερειακού Συμβουλίου Στερεάς Ελλάδας.
10. Την με αρ. 84539/02-09-2022 (Β' 4702) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων για την «Αναδιάρθρωση της «Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα» σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61) και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 32667/ΕΥΘΥ 325/23-03-2015 (Β' 717) υπουργικής απόφασης».
11. Την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C(2022) 6255/29-08-2022 (CCI 2021EL16FFPR012) έγκρισης του Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα» 2021-2027, όπως ισχύει.
12. Την με αρ. 114274/28-11-2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022 - Α' 61)» (Β' 6131).
13. Την με αρ. 114947/29-11-2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας Δαπανών για τα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027» (Β' 6132).
14. Την με αρ. 110565/17-11-2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρ. 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))».
15. Τη σύσταση (ΕΕ) 2019/786 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 8ης Μαΐου 2019 για την ανακαίνιση κτιρίων.
16. Τον ν. 3468/2006 (Α' 129) «Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και λοιπές διατάξεις», όπως ισχύει.

17. Τον ν. 4122/2013 (Α' 42) «Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τον ν. 4685/2020 (Α' 92) και ειδικότερα τα άρθρα του Κεφαλαίου Ζ «ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Ν. 4122/2013 (Α' 42) ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2018/844/ΕΕ ΤΗΣ 30ής ΜΑΪΟΥ 2018 (L156/19.06.2018) «ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2010/31/ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2012/27/ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ», ως ισχύει.
18. Τον ν. 4342/2015 (Α' 143) «...Ενσωμάτωση στο Ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012 "Για την ενεργειακή απόδοση, ..", όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2013/12/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 13ης Μαΐου 2013», όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει με τον ν. 4843/2021 (Α' 193) «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «σχετικά με την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση»... και συναφείς ρυθμίσεις για την ενεργειακή απόδοση στον κτιριακό τομέα, καθώς και την ενίσχυση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και του ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, και άλλες επείγουσες διατάξεις»
19. Τον ν. 4936/2022 (Α' 105) "Εθνικός Κλιματικός Νόμος Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την προστασία του περιβάλλοντος".
20. Την με αρ. πρωτ. ΔΕΠΕΑ/οικ.178581/30-06-2017 (Β' 2367) κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχετικά με την Έγκριση Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ), όπως ισχύει.
21. Την με αρ. πρωτ. ΔΕΠΕΑ/ οικ.182365/17-11-2017 (Β' 4003) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας «Έγκριση και εφαρμογή των Τεχνικών Οδηγιών ΤΕΕ για την Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων», όπως ισχύει.
22. Την με αρ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/6949/72/28-01-2019 (Β' 408) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός του τρόπου υπολογισμού της αξίας του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας για το χαρακτηρισμό μιας ανακαίνισης ως ριζικής».
23. Την με αρ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/ 15084/382/19-02-2019 (Β' 759) ΥΑ «Εγκατάσταση σταθμών παραγωγής από αυτοπαραγωγούς με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού ή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού σύμφωνα με το άρθρο 14Α του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, και από Ενεργειακές Κοινότητες με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4513/2018», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με τις ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/74999/3024/06-08-2021 (Β' 3971), ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/121503/ 5016/17-12-2021 (Β' 6287) και ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/18393/686/20-2-2023 (Β' 923).
24. Την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
25. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
26. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.
27. Το με αρ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ 4023/02-11-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων» και το συνημμένο του υπόδειγμα λίστας εξέτασης κρατικής ενίσχυσης.
28. Τα με αρ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ1162/27-10-2023 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ) «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων» και οι με αρ. πρωτ. 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1359 /27-11-2023 σχετικές διευκρινίσεις.
29. Την με αρ. 2652/01-11-2022 (ΑΔΑ:Ψ99Μ7ΛΗ-93Φ) απόφαση του Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας με την οποία εγκρίθηκε ο προγραμματισμός των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων χρηματοδότησης στο πλαίσιο του Προγράμματος "Στερεά Ελλάδα" 2021-2027, όπως ισχύει.
30. Το με αρ. πρωτ.150/19-01-2023 έγγραφο της ΕΥΔ ΕΠ ΠΣΤΕ με το συνημμένο του Παράρτημα (II), προς την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας / Τομέας Ενέργειας για την υποβολή προτάσεων στη «Διαδικασία εξειδίκευσης της δράσης: «2.1.1_Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων και υποδομών του Δημόσιου Τομέα στην ΠΣΤΕ» του Προγράμματος ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ 2021 2027» σύμφωνα με το άρθρο 35, παρ. 3 του Ν. 4914/2022.
31. Την με αρ. πρωτ. 522/21-02-2024 (ΑΔΑ: 6ΒΝΟ7ΛΗ-Χ62) απόφαση του Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας έγκρισης της 33ης έκδοσης του Εγγράφου Εξειδίκευσης του Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα» 2021-2027 που αφορά μεταξύ άλλων και στην έγκριση της δράσης 2.1.1 «Ενεργειακή Αναβάθμιση Δημοσίων Κτιρίων και Υποδομών» - υποδράση 2.1.1.2 «Ενεργειακή Αναβάθμιση Δημοσίων Κτιρίων και Υποδομών –Νέα Έργα».
32. Την με αρ. πρωτ. 4866/12-03-2024 (αρ.πρωτ. εισερχ. 738/12-03-2024) γνωμοδότηση Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων & Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ) για το σχέδιο της παρούσας πρόσκλησης.
33. Την με αρ. 833/22-03-2024 (ΑΔΑ: 9ΙΨΦ7ΛΗ-ΕΗΩ) απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα» 2021-2027 με την οποία εγκρίθηκε η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων της δράσης 2.1.1.2, όπως περιγράφονται και εξειδικεύονται στο συνημμένο στην πρόσκληση έγγραφο.
34. Την με αρ. πρωτ. 903/29-03-2024 (ΑΔΑ: Ψ4ΨΓ7ΛΗ-ΝΦΘ) Πρόσκληση με τίτλο «Έργα ενεργειακής αναβάθμισης και αξιοποίησης ΑΠΕ σε δημόσια κτίρια και υποδομές» για την υποβολή προτάσεων στο Πρόγραμμα "ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ" 2021-2027 (κωδ. 42, α/α ΟΠΣ 7813 / έκδ. 1).
35. Την παρ. 1 του άρθρου 136 του ν. 5106/2024 (Α' 63) που τροποποιεί την παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 4936/2022 (Α' 105).
36. Την με αρ. πρωτ. 1993 / 12-07-2024 (ΑΔΑ: 6ΓΡΟ7ΛΗ-Ι1Ι) πρώτη (1^η) τροποποίηση της Πρόσκλησης με τίτλο «Έργα ενεργειακής αναβάθμισης και αξιοποίησης ΑΠΕ σε δημόσια κτίρια και υποδομές» για την υποβολή προτάσεων στο Πρόγραμμα "ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ" 2021-2027 (κωδ. 42, α/α ΟΠΣ 7813 / έκδ. 2).
37. Τις Οδηγίες για την Πρόσκληση 21-27 «ΟΔΗΓΙΕΣ Ο_Ε.Ι.1_2» του Εγχειριδίου Διαδικασιών ΣΔΕ ΕΣΠΑ 2021-2027 <https://www.espa.gr/>.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΩΣ ΠΡΟΣ:

Α. το τμήμα «2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ», όπου προστίθεται η εξής τελική παράγραφος:

«Προκειμένου οι παρεμβάσεις κτιριακής (ενεργειακής) αναβάθμισης της πρόσκλησης να έχουν ολοκληρωμένο και οικονομικά αποδοτικό χαρακτήρα, είναι επιλέξιμες και τυχόν απαραίτητες συμπληρωματικές ενέργειες λειτουργικής αναβάθμισης του κτιρίου, που συμβάλλουν στη βελτίωση της ασφάλειάς του και της προσβασιμότητας ΑΜΕΑ».

Β. την ενότητα «3.5 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας» ως εξής:

Στην υποενότητα 3.5.5. προστίθεται η περίπτωση «iii. Στατικές επεμβάσεις εφόσον απαιτούνται βάσει αντίστοιχης εγκεκριμένης στατικής μελέτης» και αναδιαμορφώνεται η τελική παράγραφος σε: «Οι προαναφερόμενες παρεμβάσεις βελτίωσης προσβασιμότητας ΑΜΕΑ (i) και ασφάλειας κτιρίου (ii & iii) είναι επιλέξιμες στο βαθμό που είναι συμπληρωματικές ως προς την κύρια παρέμβαση της ενεργειακής αναβάθμισης/αξιοποίησης ΑΠΕ και η υλοποίησή τους είναι χρονικά συνδεδεμένη με αυτή της κύριας παρέμβασης».

Γ. την υποενότητα 4.4., όπου στο στοιχείο «χν.Λοιπά έγγραφα» προστίθεται το εξής υποστοιχείο: «Στις περιπτώσεις που δεν προβλέπεται στατική ενίσχυση των υφιστάμενων κτιρίων, Δελτίο Πρωτοβάθμιου Προσεισμικού Ελέγχου που να πιστοποιεί ότι τα κτίρια παρέμβασης κατατάσσονται στην κατηγορία (Γ') χαμηλής σεισμικής διακινδύνευσης (<http://www.oasp.gr/node/74>)».

ΚΑΙ ΚΑΛΕΙ

Τους φορείς που εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες δυνητικών Δικαιούχων:

- ΟΤΑ Α' Βαθμού (Δήμοι) και Β' Βαθμού (Περιφέρεια) της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και οι εποπτευόμενοι φορείς τους,
- Δημόσιοι Φορείς - Φορείς Κυβέρνησης, Φορείς Γενικής Κυβέρνησης - που λειτουργούν στο επίπεδο της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 14 του ν.4270/2014 και το σχετικό Μητρώο της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SEL08/> ,
- Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) που λειτουργούν στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας,

για την **υποβολή προτάσεων έργων (πράξεων)**, προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του/ Προγράμματος:

- «ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ» 2021-2027

Ταμείου:

- ΕΤΠΑ

Δράσης:

- «2.1.1.2. Ενεργειακή Αναβάθμιση Δημοσίων Κτιρίων και Υποδομών – Νέα Έργα»

Ως δυνητικοί δικαιούχοι θεωρούνται και όσοι φορείς έχουν συνάψει προγραμματική σύμβαση με τους παραπάνω αναφερόμενους.

Ο Κύριος Δικαιούχος που αναλαμβάνει την υποβολή της πρότασης, σε περιπτώσεις προτάσεων όπου η υλοποίησή τους πραγματοποιείται από πολλαπλούς δικαιούχους είναι ο Δικαιούχος που ορίζεται από το σύνολο των δικαιούχων / συνδικαιούχων.

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να εμπίπτουν

- στους Ειδικούς Στόχους:

A/A	Κωδικός	Τίτλος
1	RS02.1	Ενεργειακή απόδοση

- στα Πεδία Παρέμβασης:

A/A	Κωδικός	Τίτλος
1	045	Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, επιδεικτικά έργα και υποστηρικτικά μέτρα σε συμμόρφωση προς τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης 2

να καλύπτουν τις παρακάτω γεωγραφικές περιοχές

A/A	Επίπεδο	Γεωγραφική Περιοχή
1	Περιφέρεια	Στερεάς Ελλάδας

και να συνεισφέρουν στην επίτευξη των παρακάτω δεικτών εκρών και αποτελέσματος:

ΚΩΔ.	Ονομασία Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Στόχος
RCO19	Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	Τετραγωνικά μέτρα	36.566,00
RCR26	Ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (εκ της οποίας: κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις, άλλα)	MWh / έτος	10.465,19
RCR29	Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου*	Τόνοι Ισοδύναμου CO ₂	5.243,06

Οι δικαιούχοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν μόνο τους δείκτες που αναφέρονται στην Πρόσκληση.

Αναλυτικότερα στοιχεία σχετικά με το Πρόγραμμα, τις Προτεραιότητες, τους Ειδικούς Στόχους, τις Κατηγορίες Περιφέρειας, το Ταμείο, τα Πεδία Παρέμβασης τους δείκτες καθώς και της κατανομής της δημόσιας δαπάνης ανά προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας παρατίθενται στο **Παράρτημα Ι**.

- Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων με την παρούσα πρόσκληση **ανέρχεται σε 12.167.498,69 €**.
- Η ΔΑ δύναται να τροποποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας www.stereaellada.gr.
- Η ΔΑ, εκτιμώντας κατά περίπτωση τα δεδομένα υλοποίησης του Προγράμματος, και τη φύση των δράσεων, δύναται να εντάξει πράξεις έως το 120% του ύψους της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης που τίθεται στην παρούσα Πρόσκληση.

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Η πρόσκληση αφορά στην υποβολή προτάσεων για την ενεργειακή αναβάθμιση υφιστάμενων δημοτικών και δημοσίων κτιρίων και υποδομών που λειτουργούν στην Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, με δυνατότητα χρήσης συστημάτων διαχείρισης ενέργειας καθώς και αξιοποίησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ). Προτεραιότητα δίνεται σε ενεργοβόρα κτίρια των τομέων υγείας και εκπαίδευσης.

Τα προτεινόμενα έργα πρέπει να επιτυγχάνουν:

- A) εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον της τάξης 30% - 60% - επίτευξη «μεσαίας κλίμακας κτιριακής ανακαίνισης» όπως ορίζεται στη σύσταση (ΕΕ) 2019/786 της Επιτροπής - ή μείωση των άμεσων και έμμεσων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 30% και
- B) βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου και κατάταξή του, σύμφωνα με τον ισχύοντα Κανονισμό Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων [(ΚΕΝΑΚ), ΦΕΚ 2367/Β'/2017)], στην κατηγορία ενεργειακής απόδοσης Β' ή και σε ανώτερη, εφόσον αυτό είναι οικονομικά και τεχνικά εφικτό.

Η επίτευξη του παραπάνω στόχου ελέγχεται με τη διενέργεια ενεργειακής επιθεώρησης και έκδοσης του σχετικού πιστοποιητικού (ΠΕΑ) πριν όσο και μετά την υλοποίηση των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ΚΕΝΑΚ.

Οι παρεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων δύνανται, ενδεικτικά, να περιλαμβάνουν εφαρμογή συστήματος θερμομόνωσης στο κτιριακό κέλυφος, αναβάθμιση/αντικατάσταση συστημάτων θέρμανσης- παροχής ζεστού νερού για χρήση (ΖΝΧ), ψύξης, αερισμού, αντικατάσταση κουφωμάτων και υαλοπινάκων, αναβάθμιση συστημάτων τεχνητού ή/και φυσικού φωτισμού, τοποθέτηση διατάξεων εξωτερικής σκίασης κλπ.

Στο πλαίσιο της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης μπορούν να εγκατασταθούν στα κτίρια συστήματα συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) και ΑΠΕ όπως, ενδεικτικά, ηλιοθερμικά συστήματα για παραγωγή ΖΝΧ/υποβοήθηση εγκαταστάσεων θέρμανσης, συστήματα γεωθερμικών αντλιών θερμότητας κλπ.

Επιπρόσθετα, είναι δυνατή η εγκατάσταση συστημάτων διαχείρισης ενέργειας κτιρίου (BEMS) και λοιπών διατάξεων αυτοματισμού που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ενέργειας.

Η αξιοποίηση των ΑΠΕ μπορεί επίσης να αφορά σε δράσεις αυτοπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και αποθήκευσής της, εφόσον δεν αποτελούν αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης. Δυνατή είναι, αποκλειστικά, η εφαρμογή του ενεργειακού συμψηφισμού (net metering) ή του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού (virtual net metering) σύμφωνα με τα άρθρα 14 Α & 14Β του ν. 3468/2006, όπως ισχύει.

Προκειμένου οι παρεμβάσεις κτιριακής (ενεργειακής) αναβάθμισης της πρόσκλησης να έχουν ολοκληρωμένο και οικονομικά αποδοτικό χαρακτήρα, είναι επιλέξιμες και τυχόν απαραίτητες συμπληρωματικές ενέργειες λειτουργικής αναβάθμισης του κτιρίου, που συμβάλλουν στη βελτίωση της ασφάλειάς του και της προσβασιμότητας ΑΜΕΑ.

3. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

3.1 Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η 31-12-2029. Η λήξη των προτεινόμενων πράξεων (ολοκλήρωση φυσικού και οικονομικού αντικείμενου) θα πρέπει να συντελεστεί έως την ως άνω ημερομηνία.

3.2 Ως ελάχιστος προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων πράξεων ορίζεται το ποσό των 200.000,00€.

3.3 Ως μέγιστος προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων πράξεων :δεν αφορά.

3.4 Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 6132/2022) «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027» του ν. 4914/2022 (Α' 61) άρθρο 63, παρ.20).

3.5 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας:

3.5.1. Επιλέξιμα προς χρηματοδότηση είναι έργα ενεργειακής αναβάθμισης και αξιοποίησης ΑΠΕ, που αφορούν σε υφιστάμενα κτίρια ΟΤΑ/ Δημοσίου για τα οποία ισχύουν σωρευτικά τα εξής:

- i. είναι χωροθετημένα και σε λειτουργία στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
- ii. έχουν ωφέλιμη επιφάνεια άνω των 250 τμ,
- iii. είναι ιδιοκτησίας δυνητικού δικαιούχου της παρούσας πρόσκλησης
- iv. είναι νομίμως υφιστάμενα και με χρήση σύμφωνη με τα σχετικά νομιμοποιητικά έγγραφα (οικοδομική άδεια κλπ) δεν είναι αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης
- v. στην υφιστάμενη κατάστασή τους κατατάσσονται σε κατηγορία ενεργειακής απόδοσης μικρότερης ή ίσης της Γ', βάσει σχετικού ΠΕΑ και σύμφωνα με τον ισχύοντα ΚΕΝΑΚ (ΦΕΚ 2367/Β'/2017).
- vi. εξασφαλίζουν την προσβασιμότητα στα Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

Επιπρόσθετα και εφόσον πρόκειται για προτάσεις ΟΤΑ, τα κτίρια πρέπει να συμπεριλαμβάνονται:

- vii. στο κτιριακό απόθεμα, του αρμόδιου ΟΤΑ, που περιγράφεται στο Σχέδιο Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΣΕΑΚ) σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου 7 του ν. 4342/2015 (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του ν. 4843/2021) και επίσης:
- viii. από 01-01-2025 απαιτείται για την αξιολόγηση των προτάσεων ΟΤΑ Α' βαθμού το Δημοτικό Σχέδιο Μείωσης Εκπομπών (ΔηΣΜΕ) του αρμόδιου ΟΤΑ, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 4936/2022 (Α' 105), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 136 του ν. 5106/2024 (Α' 63).

3.5.2. Τα έργα πρέπει να επιτυγχάνουν:

- i. εξοικονόμηση πρωτογενούς κατά τουλάχιστον 30% ή μείωση των άμεσων και έμμεσων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 30% και
- ii. κατάταξη του κτιρίου, σύμφωνα με τον ισχύοντα ΚΕΝΑΚ, τουλάχιστον στην κατηγορία ενεργειακής απόδοσης Β' ή και σε ανώτερη, εφόσον, αυτό είναι οικονομικά και τεχνικά εφικτό.

Η επίτευξη του ενεργειακού στόχου θα ελέγχεται με διενέργεια ενεργειακής επιθεώρησης και θα πιστοποιείται σε ΠΕΑ ή σε ενεργειακό έλεγχο του ν. 4342/2015 –μετά την ολοκλήρωση του παρεμβάσεων και πριν την οριστική παραλαβή του έργου. Το κόστος των προαναφερόμενων ελέγχων είναι επιλέξιμο.

Η τελική επιλεξιμότητα των δαπανών του ενταγμένου έργου συνδέεται με την εκπλήρωση του ενεργειακού του στόχου.

3.5.3. Η αναγκαιότητα των προτεινόμενων ενεργειακών παρεμβάσεων πρέπει να προκύπτει από ενεργειακή επιθεώρηση υφιστάμενης κατάστασης του κτιρίου και να αποτυπώνονται στο σχετικό ΠΕΑ του ΚΕΝΑΚ ή από ενεργειακό έλεγχο του ν. 4342/2015 Α' 143). Σε περιπτώσεις παρεμβάσεων που συνιστούν «ριζική ανακαίνιση» [παρ. 2 του άρθρου 56 του ν.4685/2020 [(Α' 92) ως ισχύει] απαιτείται Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης (ΜΕΑ) σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 11 του ΚΕΝΑΚ.

3.5.4. Στο πλαίσιο προτάσεων ενεργειακής αναβάθμισης δημόσιων / δημοτικών κτιρίων της πρόσκλησης είναι επιλέξιμες και δράσεις αυτοπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με αξιοποίηση ΑΠΕ - όπως εγκατάσταση συστήματος φωτοβολταϊκών - και αποθήκευσή της – με εγκατάσταση συστοιχιών αποθήκευσης - που υλοποιούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σχετικό νομοθετικό πλαίσιο (ν. 3468/2006 ως ισχύει, εφαρμοστικές ΚΥΑ) και εφόσον:

- i. Δεν είναι αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης - δεν συνάπτεται σύμβαση οικονομικού ανταλλάγματος με διαχειριστή δικτύου διανομής ενέργειας μετά το πέρας του έργου.
- ii. Η αυτοπαραγωγή γίνεται αποκλειστικά με εφαρμογή του ενεργειακού συμφητισμού (net metering) ή/και του εικονικού ενεργειακού συμφητισμού στις περιπτώσεις ΟΤΑ (ν. 3468/2006, άρθρα 14 Α, 14 Β ως ισχύει).
- iii. Η σκοπιμότητά τους τεκμηριώνεται από σχετική ανάλυση κόστους- οφέλους.

3.5.5. Προκειμένου οι παρεμβάσεις να έχουν ολοκληρωμένο χαρακτήρα είναι επίσης επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν:

- i. Εργασίες οικοδομικές ή/και Η/Μ που αποσκοπούν στη βελτίωση της προσβασιμότητας του κτιρίου με την προϋπόθεση ότι δε θίγεται ο φέρων οργανισμός του κτιρίου και η υλοποίησή τους συνδέεται με τις εργασίες αναβάθμισης. Η αναγκαιότητα των υπόψη εργασιών πρέπει να προκύπτει από την έκθεση προσβασιμότητας ΑΜΕΑ.

- ii. Αναβάθμιση συστήματος πυροπροστασίας πχ εγκατάσταση αυτόματου συστήματος πυρανίχνευσης / πυρόσβεσης, εφόσον απαιτείται, σύμφωνα με την σχετική κείμενη νομοθεσία [Κανονισμός Πυροπροστασίας Κτιρίων, Πυροσβεστικές Διατάξεις κλπ].
- iii. Στατικές επεμβάσεις εφόσον απαιτούνται βάσει αντίστοιχης εγκεκριμένης στατικής μελέτης.

Οι προαναφερόμενες παρεμβάσεις βελτίωσης προσβασιμότητας ΑΜΕΑ (i) και ασφάλειας κτιρίου (ii & iii) είναι επιλεγμένες στο βαθμό που είναι συμπληρωματικές ως προς την κύρια παρέμβαση της ενεργειακής αναβάθμισης/αξιοποίησης ΑΠΕ και η υλοποίησή τους είναι χρονικά συνδεδεμένη με αυτή της κύριας παρέμβασης.

3.5.6. Το πλαίσιο και ο χρονικός προγραμματισμός υλοποίησης των παρεμβάσεων πρέπει απαραίτητα να λαμβάνουν υπόψη τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των κτιρίων.

3.5.7. Τα υλικά και τα συστήματα που θα χρησιμοποιηθούν για τις παρεμβάσεις πρέπει να φέρουν ενεργειακή σήμανση εφόσον προβλέπεται. Τα δομικά υλικά και τα ηλεκτρομηχανολογικά συστήματα, για τα οποία υφίσταται σχετική υποχρέωση από την κείμενη νομοθεσία, θα πρέπει να φέρουν σήμανση CE.

3.5.8. Στοιχεία που σχετίζονται με Κρατικές Ενισχύσεις:

3.5.8.1. Έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, εξετάζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Στις περιπτώσεις αυτές και προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην επιπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για παρεμβάσεις στις δημόσιες κτιριακές υποδομές με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεισδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων του κυρίου του έργου.

Για την επιβεβαίωση της συμβατότητας του έργου με το δίκαιο του ανταγωνισμού, πρέπει κατά την υποβολή των προτάσεων οι δυνητικοί δικαιούχοι να υποβάλλουν στοιχεία τα οποία διασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση του έργου δεν απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό ή να έχει επιπτώσεις στις συναλλαγές.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να υποβάλλουν στοιχεία που καταδεικνύουν ότι είναι ιδιοκτήτες των υποδομών (ή με μακροχρόνια μίσθωση που καλύπτει τουλάχιστον το χρόνο απόσβεσης της επένδυσης). Η διεισδότηση μπορεί να αποκλειστεί, εφόσον διασφαλιστεί ότι ο ιδιοκτήτης της υποδομής δεν ασκεί οποιαδήποτε άλλη οικονομική δραστηριότητα ή αν ο ιδιοκτήτης της υποδομής ασκεί οποιαδήποτε άλλη οικονομική δραστηριότητα, με την τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών, τον κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων και με τη διασφάλιση ότι η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες.

Επίσης, για να αποφευχθεί η χορήγηση οικονομικού πλεονεκτήματος κατά την προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών στο πλαίσιο υλοποίησης έργων, είναι αναγκαίο οι προμήθειες / υπηρεσίες /εργολαβίες να πραγματοποιηθούν μέσω ανοικτής, διαφανούς, αμερόληπτης και άνευ όρων διαγωνιστικής διαδικασίας, με βάση τις διατάξεις της ισχύουσας εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας περί σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών. Τέλος, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι οι παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης των δημόσιων κτιριακών υποδομών δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, πρέπει να διασφαλιστεί ότι αυτές δεν έχουν οικονομικό χαρακτήρα, ήτοι, δεν είναι αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης - δεν συνάπτεται σύμβαση οικονομικού ανταλλάγματος με διαχειριστή δικτύου διανομής ενέργειας μετά το πέρας του έργου.

3.5.8.2. Έργα που αφορούν στην οικονομική και εμπορική εκμετάλλευση των προϊόντων ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και εξετάζονται σύμφωνα ανάλογα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων (ΓΑΚ, De Minimis κ.λπ.). Στις περιπτώσεις, που τελικά κριθεί ότι η προτεινόμενη δράση ή τμήμα δράσης επιπίπτει στο ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο, υπάρχει η δυνατότητα δημόσιας χρηματοδότησής της μέχρι του ύψους της έντασης ενίσχυσης που προσδιορίζεται μέσω της χρήσης του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (ΓΑΚ) ή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De minimis) (που αντικατέστησε τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής), μέχρι του ποσού των 300.000 ευρώ., ανά περίπτωση.

Επισημαίνεται, ότι στην περίπτωση της κρατικής ενίσχυσης, το ποσό που υπολείπεται της εγκεκριμένης συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης σε σχέση με το συνολικό κόστος του έργου, καλύπτεται από ίδιους πόρους του δικαιούχου.

Για δράσεις που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και θα εξετασθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, είναι απαραίτητο να περιέχονται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση στοιχεία προκειμένου να εξεταστεί η εκπλήρωση των προϋποθέσεων του Γενικού και Ειδικού Μέρους του Κανονισμού αυτού.

Υπενθυμίζεται, ότι για δράσεις που θα εξετασθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831, είναι απαραίτητο να περιέχεται στο φάκελο του έργου Υπεύθυνη Δήλωση σχετικά με τη σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας καθώς επίσης και να ελεγχεται το σύνολο των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας του Κανονισμού. Επισημαίνεται, ότι στην περίπτωση που στις προτεινόμενες δράσεις περιλαμβάνεται και προμήθεια εξοπλισμού, ο οποίος θα παραμείνει στην κυριότητα/ιδιοκτησία του δικαιούχου μετά την ολοκλήρωση του έργου, τότε θα πρέπει είτε να διασφαλιστεί ότι ο εν λόγω εξοπλισμός δεν θα χρησιμοποιηθεί για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας (έως το χρόνο απόσβεσης του πάγιου εξοπλισμού), είτε η υπολειμματική αξία του εξοπλισμού να ληφθεί υπόψη ως έσοδο για τον υπολογισμό της ενίσχυσης.

3.5.9. Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν:

- i. Ενεργειακές παρεμβάσεις που αφορούν κτιριακή μονάδα ή τμήμα κτιρίου και όχι ολόκληρο το κτίριο, σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 2 του ν. 4122/2013 (Α' 42), όπως ισχύει.
- ii. Κινητά στοιχεία μη μόνιμου χαρακτήρα, (πχ κουρτίνες, εσωτερικές περσίδες κλπ)
- iii. Οικοδομικές και Η/Μ εργασίες ή/και εξοπλισμός που δεν συμβάλουν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, βάσει ενεργειακής επιθεώρησης του ΚΕΝΑΚ ή ενεργειακού ελέγχου του Ν.4342/2015 ή δεν αφορούν στις επιλέξιμες σύμφωνα με την πρόσκληση (εν. 3.5.5.) παρεμβάσεις λειτουργικής αναβάθμισης του κτιρίου.
- iv. Επεμβάσεις συντήρησης
- v. Τεχνικές μελέτες για την ωρίμανση του προτεινόμενου έργου
- vi. Υπηρεσίες συμβούλων.

3.5.10. Κατά την ολοκλήρωση των έργων πρέπει να προσκομιστούν, εκτός από το ΠΕΑ, και:

- i. Έγγραφα που απορρέουν από την νομοθεσία που διέπει την αυτοπαραγωγή ενέργειας με ενεργειακό συμψηφισμό ή εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό (ν. 3468 /2006 εφαρμοστικές ΚΥΑ κλπ ως ισχύουν κάθε φορά), όπως Σύμβαση Σύνδεσης με τον Διαχειριστή του Δικτύου.
- ii. Βεβαίωση/πιστοποιητικό πυρασφάλειας του κτιρίου ή/και σχετικά έγγραφα μετά από την υλοποίηση των ενεργειακών παρεμβάσεων και την εγκατάσταση συστήματος αυτοπαραγωγής /αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, εφόσον προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία (Κανονισμός Πυροπροστασίας Κτιρίων, Πυροσβεστικές Διατάξεις κλπ).

3.6 Είδη Δαπανών που θα χρηματοδοτηθούν και θα αποζημιωθούν βάσει παραστατικών:

Κατηγορία δαπάνης	Περιγραφή
A.1	Άμεσες δαπάνες βάσει παραστατικών

4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

4.1. Οι υποψήφιοι δικαιούχοι υποβάλλουν **αποκλειστικά ηλεκτρονικά** τις προτάσεις μέσω του ΟΠΣ 2021-2027. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται να διαθέτουν ατομικό λογαριασμό χρήστη (αναγνωριστικό και συνθηματικό) για την πρόσβαση στο ΟΠΣ 2021-2027 (ΟΠΣ):

4.1.1. τα στελέχη του Δικαιούχου που έχουν την ευθύνη για συμπλήρωση δελτίων και

4.1.2. ο νόμιμος εκπρόσωπος του Δικαιούχου για την υποβολή των προτάσεων, ή άλλος χρήστης του συστήματος που έχει εξουσιοδοτηθεί για την υποβολή.

Οδηγίες για απόκτηση λογαριασμού χρήστη στο ΟΠΣ βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://logon.ops.gr> (Εγγραφή Χρήστη Δικαιούχου).

Εάν ο Δικαιούχος δεν διαθέτει ήδη «κωδικό Φορέα» στο ΟΠΣ από την περίοδο 2014-2020, θα πρέπει να υποβάλει αίτηση για κωδικό φορέα σύμφωνα με τις οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://logon.ops.gr>, πριν την υποβολή της πρότασης.

4.2. Οι προτάσεις υποβάλλονται μέσω του ΟΠΣ στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://logon.ops.gr> από τις 01-04-2024 και ώρα 07:00 (ημερομηνία και ώρα έναρξης υποβολής προτάσεων), έως, αποκλειστικά τις 30-05-2025 και ώρα 23:59, (ημερομηνία και ώρα λήξης υποβολής προτάσεων), από τον νόμιμο εκπρόσωπο του Δικαιούχου.

Ο Δικαιούχος μετά την επιτυχή υποβολή της πρότασης ενημερώνεται σχετικά μέσω του ΟΠΣ.

Σε περιπτώσεις εγγράφων, για τα οποία δεν είναι τεχνικά εφικτή η ηλεκτρονική επισύναψη/υποβολή (π.χ. χάρτες, σχέδια, κλπ), ο δικαιούχος υποχρεούται να τα αποστείλει στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ» στη διεύθυνση: Υψηλάντη 12, Λαμία ΤΚ 35131, **εντός πέντε (05) εργάσιμων ημερών** από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής των προτάσεων.

Δεν θα γίνονται δεκτές προτάσεις εκτός των ανωτέρω προθεσμιών.

Πριν τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προτάσεων, επιτρέπεται η επανυποβολή νέας πρότασης κατόπιν ακύρωσης της αρχικής πρότασης. Η πρόταση αξιολογείται βάσει της τελευταίας επιτυχούς/έγκυρης υποβολής.

4.3. Το Τεχνικό Δελτίο Πράξης (ΤΔΠ), αποτελεί την πρόταση του Δικαιούχου και συμπληρώνεται αποκλειστικά στην ηλεκτρονική μορφή που διατίθεται στο ΟΠΣ. Στην παρούσα πρόσκληση επισυνάπτονται Οδηγίες για τη συμπλήρωση των πεδίων του Τεχνικού Δελτίου Πράξης.

Η υποβολή της πρότασης συνιστά και αίτηση χρηματοδότησης του δυνητικού δικαιούχου.

4.4. Τα στοιχεία που τεκμηριώνουν την **αρμοδιότητα του δικαιούχου** προέρχονται από την καταχωρημένη καρτέλα του δικαιούχου στο ΟΠΣ. Δικαιούχος που δεν έχει συμπληρώσει τη σχετική καρτέλα, υποχρεούται στην συμπλήρωσή της και στην επισύναψη σε αυτή όλων των στοιχείων που τεκμηριώνουν την αρμοδιότητά του. Η συμπλήρωση της καρτέλας του δικαιούχου θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έως την ημερομηνία υποβολής της πρότασης του δικαιούχου.

Αναπόσπαστο στοιχείο της πρότασης αποτελούν τα παρακάτω δικαιολογητικά / έγγραφα, τα οποία συνοδεύουν το Τεχνικό Δελτίο Πράξης:

- i. Απόφαση Αρμόδιου Συλλογικού Οργάνου για την υποβολή της πρότασης

- ii. Προγραμματική σύμβαση (μαζί με τις αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων των συμβαλλόμενων μερών για την έγκριση του σχεδίου της προγραμματικής μαζί με το σχέδιό της,), εφόσον απαιτείται
  - iii. Υπόδειγμα για τη χρηματοοικονομική βιωσιμότητα πράξης που περιλαμβάνει επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις
  - iv. Τεκμηρίωση της ρεαλιστικότητας του χρονοδιαγράμματος (υποβολή χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της πράξης τύπου Gantt με διακριτή αποτύπωση των επιμέρους υποέργων).
  - v. Έντυπο Ανάλυσης Κόστους (ανά υποέργο και διακριτή αποτύπωση των λοιπών εργασιών εκτός ΠΕΑ / ενεργειακού ελέγχου.
  - vi. Τεύχη Δημοπράτησης (Σχέδιο ή Εγκεκριμένα Τεύχη)
  - vii. Τεχνικό Παράρτημα Υλοποίησης Υποέργου με Ίδια Μέσα, εφόσον απαιτείται
  - viii. Αποτελέσματα έρευνας αγοράς και σχετική τεκμηρίωση για υποέργα προμηθειών, εφόσον απαιτείται
  - ix. Δελτίο Ενεργειών Ωρίμανσης και Υποχρεώσεων Πράξης, εφόσον απαιτείται
  - x. Εγκριτικές αποφάσεις μελετών
  - xi. Πίνακας αποτύπωσης των αδειών και εγκρίσεων του συνόλου της πράξης και του βαθμού προόδου αυτής
  - xii. Φάκελος Κρατικής Ενίσχυσης για έργα που ενέχουν στοιχεία ενίσχυσης (Για δράσεις που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης υποβάλλονται τα στοιχεία της παραγράφου 3.5.8.2 της πρόσκλησης), εφόσον απαιτείται
  - xiii. Μελέτη σκοπιμότητας ή σχετική τεκμηρίωση για εξέταση της αναγκαιότητας υλοποίησης της Πράξης (Έκθεση τεκμηρίωσης σκοπιμότητας της Πράξης αρμοδίας υπογεγραμμένη)
  - xiv. Έκθεση τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία, αρμοδίας υπογεγραμμένη. Στην σύνταξη της έκθεσης λαμβάνεται υπόψη το συν."ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ".
  - xv. Λοιπά έγγραφα:
    - Λίστα ελέγχου ύπαρξης ΚΕ και στοιχεία τεκμηρίωσης (Για πράξεις που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης να υποβληθεί σχετική τεκμηρίωση, όπως ορίζεται στην παρ. 3.5.8.1 «Ειδικότεροι Κανόνες Επιλεξιμότητας» της πρόσκλησης.)
    - Έκθεση τεκμηρίωσης για την κλιματική ανθεκτικότητα, εφόσον απαιτείται, σύμφωνα με τις συνημμένες στην πρόσκληση οδηγίες της ΕΥΘΥ (αρ. πρωτ. 42368 / 08-05-2023), εφόσον απαιτείται.
    - Στοιχεία νομιμότητας του κτιρίου βάσει της οικοδομικής άδειας ανέγερσής του και τυχόν επιπρόσθετων λοιπών νομιμοποιητικών εγγράφων.
    - Στις περιπτώσεις που δεν προβλέπεται στατική ενίσχυση των υφιστάμενων κτιρίων, Δελτίο Πρωτοβάθμιου Προσεισμικού Ελέγχου που να πιστοποιεί ότι τα κτίρια παρέμβασης κατατάσσονται στην κατηγορία (Γ') χαμηλής σεισμικής διακινδύνευσης (<http://www.oasp.gr/node/74>),
    - Στοιχεία που αποδεικνύουν τη χρήση των εν λόγω χώρων (για δημόσια κτίρια πλην σχολικών μονάδων ή κτιρίων του τομέα της υγείας
    - Στοιχεία ιδιοκτησιακού καθεστώτος
    - Τεχνικές Μελέτες (σε σχέση με το ακολουθούμενο σύστημα δημοπράτησης) και απαιτούμενες εγκρίσεις και αδειοδοτήσεις. (Σε περίπτωση που προτείνεται επέμβαση σε κτίριο χαρακτηρισμένο ως Διατηρητέο / Μνημείο απαιτείται η θετική γνωμοδότηση του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής ή η Απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού. Σε περίπτωση που το κτίριο είναι Μνημείο απαιτείται και Απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού (άρθρ. 11 του Ν.4355/2015) για την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης).
    - Σε περίπτωση δημοπρατημένων / συμβασιοποιημένων υποέργων, όλα τα απαραίτητα έγγραφα για την εξέταση νομιμότητας της διαδικασίας ανάθεσης των συμβάσεων, εφόσον απαιτείται.
    - Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) υφιστάμενης κατάστασης του προς αναβάθμιση κτιρίου. Το υπόψη ΠΕΑ πρέπει να έχει εκδοθεί μετά το 2017.
    - Φόρμα ενεργειακής καταγραφής του προτεινόμενου για ενεργ. αναβάθμιση κτιρίου (συν. στην πρόσκληση).
    - Στην περίπτωση που η πρόταση αφορά κτίριο ΟΤΑ - Α' , Β' βαθμού - το Σχέδιο Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων ΣΕΑΚ βάσει της παρ. 12 του άρθρου 6 του ν. 4843/2021.
    - Στην περίπτωση που η πρόταση αφορά κτίριο ΟΤΑ Α' βαθμού, το Δημοτικό Σχέδιο Μείωσης Εκπομπών (ΔηΣΜΕ) του αρμόδιου ΟΤΑ, εφόσον απαιτείται σύμφωνα με την τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 4936/2022 (ν. 5106/2024 (Α' 63) άρθρο 136, παρ. 1).
    - Ανάλυση κόστους- οφέλους για τις δράσεις αυτοπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εφόσον απαιτείται.
    - Απόφαση Αρμόδιου Συλλογικού Οργάνου για κάλυψη χρηματοδότησης μη επιλέξιμων εργασιών, εφόσον απαιτείται.
- Τα συνοδευτικά δικαιολογητικά / έγγραφα, υποβάλλονται ηλεκτρονικά ως συνημμένα στο ΤΔΠ στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ 2021-2027.

5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Μετά την υποβολή της πρότασης από τον υποψήφιο Δικαιούχο, η διαδικασία για την ένταξη των πράξεων στο Πρόγραμμα ακολουθεί τα παρακάτω βήματα.

[Άμεση Αξιολόγηση]

5.1 **Αξιολόγηση των προτάσεων από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ (ή εναλλακτικά τον Ενδιάμεσο Φορέα)** σε δύο στάδια:

Α Στάδιο: Πληρότητα και επιλεξιμότητα πρότασης

Β' Στάδιο: Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων

Η αξιολόγηση γίνεται με βάση την εγκεκριμένη μεθοδολογία και τα εγκεκριμένα κριτήρια από την Επιτροπή Παρακολούθησης, που επισυνάπτονται στην παρούσα πρόσκληση και ξεκινά μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων της παρούσας πρόσκλησης (σημείο 4.2). Κατά τη διενέργεια της αξιολόγησης, η ΔΑ δύναται να ζητήσει από

το δικαιούχο, σε οποιοδήποτε στάδιο της αξιολόγησης (Α', Β' Στάδιο) την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινίσεων, εντός συγκεκριμένης προθεσμίας.

5.2 Υποβολή και εξέταση ενστάσεων.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι δύνανται να υποβάλουν ένσταση στην αρμόδια ΔΑ σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Υπουργική Απόφαση «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))».

Οι ενστάσεις υποβάλλονται σε κάθε στάδιο αξιολόγησης, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας επτά (7) εργάσιμων ημερών από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, ήτοι:

- α) της Απόφασης Απόρριψης Πρότασης που εκδίδεται κατά το Στάδιο Α' της αξιολόγησης
- β) της Απόφασης Απόρριψης Πρότασης που εκδίδεται κατά το Στάδιο Β' της αξιολόγησης
- γ) της Απόφασης Ένταξης.

Η ένσταση αναφέρει απαραίτητως την πράξη (Απόφαση Απόρριψης Πρότασης ή Απόφαση Ένταξης) κατά της οποίας στρέφεται και θα πρέπει να είναι αιτιολογημένη, δηλαδή να περιέχει τους ειδικότερους λόγους για τους οποίους η Απόφαση Απόρριψης Πρότασης ή η Απόφαση Ένταξης οφείλει κατά τη γνώμη του ενιστάμενου να αναμορφωθεί, είτε λόγω έλλειψης νομιμότητάς της είτε για λόγους ουσίας. Επίσης, η ένσταση περιλαμβάνει όλα τα δικαιολογητικά και λοιπά υποστηρικτικά έγγραφα που τεκμηριώνουν το αίτημα και είναι ενυπόγραφη από τον νόμιμο εκπρόσωπο του δικαιούχου ή τον νομίμως εξουσιοδοτημένο από αυτό πρόσωπο ή τον νόμιμο εκπρόσωπο του κύριου δικαιούχου ή το νομίμως εξουσιοδοτημένο από αυτό πρόσωπο (στην περίπτωση πολλαπλών δικαιούχων).

Η ένσταση θα πρέπει να υποβάλλεται εγγράφως ή ηλεκτρονικά ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο το οποίο καθιστά εφικτό τον ακριβή προσδιορισμό της ημέρας και ώρας κατάθεσής της (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ΟΠΣ ή άλλο κατάλληλο μέσο). Η ΔΑ πρωτοκολλεί και εξετάζει όλες τις υποβαλλόμενες ενστάσεις. Αρμόδιο όργανο για την αποδοχή ή απόρριψη της ένστασης είναι το όργανο που έχει κάθε φορά εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση, μετά από εισήγηση της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής, ή της τυχόν Επιτροπής που έχει συσταθεί για το σκοπό αυτό ή που έχει σχετική αρμοδιότητα. Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται και κοινοποιούνται αμελλητί εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης στους δυνητικούς δικαιούχους εγγράφως ή ηλεκτρονικά ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο το οποίο καθιστά τον ακριβή προσδιορισμό της ημέρας και ώρας κοινοποίησης της (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ΟΠΣ ή άλλο κατάλληλο μέσο).

Στη διαδικασία εξέτασης των ενστάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν στελέχη της ΔΑ που συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης της συγκεκριμένης πρότασης την οποία αφορά η ένσταση. Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα στελέχη που εξετάζουν την ένσταση διαθέτουν την απαιτούμενη ανεξαρτησία, μέσω της υποβολής δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων. Αν η υποβληθείσα ένσταση, η οποία αφορά τα αποτελέσματα του Σταδίου Α' γίνει αποδεκτή, η ΔΑ προβαίνει στην αξιολόγηση του Σταδίου Β'. Αν η υποβληθείσα ένσταση, η οποία αφορά το Στάδιο Β' της αξιολόγησης γίνει αποδεκτή, η ΔΑ προβαίνει στην εισήγηση για την έκδοση Απόφασης Ένταξης της πράξης. Αν η υποβληθείσα ένσταση, η οποία αφορά την απόφαση ένταξης γίνει αποδεκτή, η εν λόγω απόφαση ένταξης τροποποιείται.

5.3 Έκδοση απόφασης ένταξης της πράξης από τον Περιφερειάρχη σε συνέχεια προηγούμενης θετικής εισήγησης του προϊσταμένου της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος "ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ"

5.4 Δημοσιοποίηση στην οικεία ιστοσελίδα του Προγράμματος και στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ της Απόφασης Ένταξης της Πράξης, καθώς και τον κατάλογο των πράξεων που έχουν επιλεγεί.

6. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

6.1. Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την υποβολή των προτάσεων, τη συμπλήρωση του ΤΔΠ και άλλες διευκρινίσεις αρμόδια είναι η κα Θωμάη Κωστούλα, τηλέφωνο: 2231350930, e-mail: tkoustoula@mou.gr και για τεχνικά θέματα η κα Μ. Λέβα gr (υπεύθυνη ΟΠΣ της ΔΑ), τηλέφωνο: 22313-50901, e-mail: mleva@mou.gr.

6.1. Περαιτέρω πληροφορίες για το Πρόγραμμα «**ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ**», το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου, το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο εν λόγω Πρόγραμμα, τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των προτάσεων (όπως οδηγίες για τη συμπλήρωση ΤΔΠ/Υ, δεικτών παρακολούθησης, εξειδίκευση κριτηρίων αξιολόγησης προτάσεων και άλλα έγγραφα αναγκαία για την εξέταση της πρότασης) βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.stereaellada.gr

Ο ανωτέρω δικτυακός τόπος αποτελεί βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΔΑ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το Πρόγραμμα και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.

7. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

7.1. Η ΕΥΔ που επέχει θέση «υπευθύνου επεξεργασίας» ή «εκτελούντος την επεξεργασία» των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δηλώνει ότι:

- είναι σε γνώση των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, του νόμου 4624/2019 και των σχετικών οδηγιών και αποφάσεων της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, που διέπουν τη νόμιμη εκτέλεση της πρόσκλησης / προκήρυξης, και
- αναλαμβάνει πλήρως τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη νομοθεσία, όσον αφορά στην προστασία και την ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που τυχόν θα υποβληθούν σε επεξεργασία ή/και περιέλθουν καθ' οιονδήποτε τρόπο σε γνώση της.

7.2. Η επεξεργασία από τους δικαιούχους (που ενεργούν ως εκτελούντες την επεξεργασία) διέπεται από νομική πράξη υπαγόμενη στο δίκαιο της Ένωσης ή στο εθνικό δίκαιο, που δεσμεύει τον εκτελούντα την επεξεργασία σε σχέση με τον υπεύθυνο

επεξεργασίας και καθορίζει το αντικείμενο και τη διάρκεια της επεξεργασίας, τη φύση και τον σκοπό της επεξεργασίας, το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τις κατηγορίες των υποκειμένων των δεδομένων, καθώς και τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του υπευθύνου επεξεργασίας και των εκτελούντων την επεξεργασία. Η νομική αυτή πράξη, σύμφωνα με το ν. 4914/2022 αριθ. 53, λαμβάνει τη μορφή της Απόφασης Ένταξης, όπου σε σχετικό Παράρτημα προβλέπονται όλα τα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ

ΦΑΝΗΣ Χ. ΣΠΑΝΟΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

1. Παράρτημα Ι: Πίνακες 1-4
2. Παράρτημα ΙΙ: Υποχρεώσεις Δικαιούχων (Παράρτημα της Απόφασης Ένταξης)

Τα παρακάτω συνημμένα βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://www.stereaellada.gr>

1. Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Πράξης (ΤΔΠ) και οδηγίες συμπλήρωσης
2. Τεχνικό Παράρτημα Υλοποίησης Υποέργου με Ίδια Μέσα (εφόσον απαιτείται)
3. Κριτήρια Επιλογής πράξεων – Μεθοδολογία αξιολόγησης - Υπόδειγμα Πίνακα Κατάταξης Προτάσεων
4. Υπόδειγμα Απόφασης Ένταξης Πράξης
5. Δελτία Ταυτότητας Δεικτών
6. Ε.Ι.1_7 «Κατάλογος Εγγράφων για την Τήρηση Φακέλου Πράξης»
7. ΠΑΡΑΡΤ. Ι. Υπόδειγμα για τη χρηματοοικονομική βιωσιμότητα πράξεων που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές
8. ΠΑΡΑΡΤ. ΙΙ. Προσβασιμότητα ΑΜΕΑ
9. ΠΑΡΑΡΤ. ΙΙΙ. Κρατικές Ενισχύσεις - Λίστα ελέγχου ύπαρξης Κρατικών Ενισχύσεων
10. ΠΑΡΑΡΤ. ΙV. Πίνακας και οδηγίες για τη συμμόρφωση των πράξεων με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ
11. ΠΑΡΑΡΤ. V. Πλαίσιο αξιολόγησης του κριτηρίου κλιματικής ανθεκτικότητας και περιεχόμενο Έκθεσης Τεκμηρίωσης.
12. Η με αρ.114947/29-11-2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας Δαπανών για τα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027» (Β' 6132) [του ν. 4914/2022 (Α' 61) άρθρο 63, παρ.20].
13. Η με αρ. 110565/17-11-2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρ. 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))».
14. Η με αρ. 114274/28-11-2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022 - Α' 61)» (Β' 6131).
15. Λοιπά έγγραφα

Ο Οδηγός Επικοινωνίας ΕΣΠΑ 2021-2027 της ΓΓ ΔΕ- ΕΣΠΑ και λοιπές οδηγίες δημοσιότητας και επικοινωνίας ΕΣΠΑ 2021-2027 είναι αναρτημένα στην <https://www.stereaellada.gr/basiki-selida/odigos-epikoinonias>.

Το νομικό πλαίσιο για i. την ενεργειακή εξοικονόμηση/αποδοτικότητα, ii. τις ΑΠΕ, iii. την εφαρμογή του Εθνικού Κλιματικού Νόμου - Δη. ΣΜΕ. είναι αναρτημένο στις ιστοσελίδες του αρμόδιου Υπουργείου (Περιβάλλοντος και Ενέργειας):

- i. <https://ypen.gov.gr/energeia/energeiaki-exoikonomisi/nomothesia/>
- ii. <https://ypen.gov.gr/energeia/ape/nomothesia/ethniko-plaisio/>,
- iii. <https://ypen.gov.gr/perivallon/klimatiki-allagi/ethnikos-klimatikos-nomos/efarmogi-ethnikou-klimatikou-nomou>, αντίστοιχα.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

- ΟΤΑ Α' Βαθμού (Δήμοι) και Β' Βαθμού (Περιφέρειες) της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας (ΠΣΤΕ) και οι εποπτευόμενοι φορείς τους (ΝΠΔΔ & ΝΠΙΔ),
- Δημόσιοι Φορείς - Φορείς Γενικής Κυβέρνησης - που λειτουργούν στο επίπεδο της ΠΣΤΕ, σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 14 του ν.4270/2014 και το σχετικό Μητρώο της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (<http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SEL08/>),
- Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) που λειτουργούν στην ΠΣΤΕ.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών**Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ**

- Δ/νση Δημοσίων Επενδύσεων – Τμήμα Κατάρτισης ΠΔΕ protokollo@mneec.gr
- Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, spa@mneec.gr, grspa@mneec.gr
- Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων siss@mneec.gr , sec.ops@mneec.gr
- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ) stateaid_unit@mneec.gr
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Περιφερειακών Προγραμμάτων eyspep@mneec.gr

2. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Υποδιεύθυνση Τομέα Ενέργειας eyzed@prv.ypeka.gr eysped@mou.gr**3. Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας**

Γραφείο Περιφερειάρχη

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Προϊστάμενος ΕΥΔ ΠΣΤΕ
2. Προϊστάμενοι Μονάδων Α, Β2
3. Φάκελος Προσκλήσεων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΟΙ ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ (Πίνακες 1-5)**Πίνακας 1:** ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ : ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ								ΚΩΔ: 614	
ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΚΩΔ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΟ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΩΔ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΔΡΑΣΗ	ΠΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΚΩΔ
Πράσινη Ευρώπη	2	02 - ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ, ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ, ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	ΕΤΠΑ	Ενεργειακή ή απόδοση	RSO2.1	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	2.1.1.2	Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, επιδεικτικά έργα και υποστηρικτικά μέτρα σε συμμόρφωση προς τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης 2	045

Πίνακας 2: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ : ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ					ΚΩΔ: 614		
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΩΔ	ΤΑΜΕΙΟ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΚΩΔ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΧΩΡΗΣΗΣ	ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜ ΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	
ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ, ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ, ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	02	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	1	-	12.167.498,69	

Πίνακας 3: ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΣΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ				ΚΩΔ: 614		
				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΙΚΤΩΝ		
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΟ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ (για ΕΚΤ, ΕΤΠΑ)	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ
ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ, ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ, ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	ΕΤΠΑ	RSO2.1	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	RCO19	Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	Τετραγωνικά μέτρα

Πίνακας 4: ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ				ΚΩΔ: 614		
				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΙΚΤΩΝ		
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΟ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ (για ΕΚΤ, ΕΤΠΑ)	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ
ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ, ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ, ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	ΕΤΠΑ	RSO2.1	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	RCR26	Ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (εκ της οποίας: κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις, άλλα)	MWh / έτος
ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ, ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ, ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	ΕΤΠΑ	RSO2.1	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	RCR29	Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου*	Τόνοι Ισοδύναμου CO ₂

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο Δικαιούχος της Πράξης «.....» αναλαμβάνει να τηρήσει τις παρακάτω υποχρεώσεις :

1. ΤΗΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρεί την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση, την προβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες, λαμβάνοντας υπόψη το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης της πράξης, καθώς και να τηρεί την προθεσμία ενεργοποίησης του/των υποέργων τα οποία θεωρούνται κρίσιμα για την υλοποίηση της πράξης και για τα οποία η διαχειριστική αρχή έχει ορίσει προθεσμία για την ενεργοποίησή τους.
Τυχόν αποκλίσεις από τους όρους της απόφασης ένταξης ή του χρονικού προγραμματισμού της εκτέλεσης του/των υποέργου/ων, όπως προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης της πράξης δύναται να επιφέρει την επιβολή λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης, εφόσον οι εν λόγω αποκλίσεις κριθούν αδικαιολόγητες ή δεν υλοποιηθούν τα διορθωτικά μέτρα εντός της ταχθείσας περιόδου συμμόρφωσης.
- (ii) Να διασφαλίζει το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό.
- (iii) *[Να διασφαλίζει τη λειτουργία και συντήρηση της πράξης επένδυσης σε υποδομές ή παραγωγική επένδυση, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.]*
- (iv) *[Να λαμβάνει έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος για τις διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης / τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων.]*
- (v) *[Να υποβάλλει αίτημα εξέτασης στη ΔΑ για τροποποίηση του Τεχνικού Παραρτήματος Υλοποίησης Υποέργου με Ίδια Μέσα και να λαμβάνει την έγκρισή του]*
- (vi) Να ενημερώνει έγκαιρα την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος σχετικά με την εξέλιξη της πράξης και να αποστέλλει όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τις διαδικασίες του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
- (vii) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του ΟΠΣ με τα δεδομένα και έγγραφα της πράξης που υλοποιεί και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης, τα δεδομένα χρηματοοικονομικής διαχείρισης, παρακολούθησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και δεικτών, επαληθεύσεων και ελέγχων, αξιολόγησης πράξεων και γενικότερα τα δεδομένα που διασφαλίζουν τη διαδρομή ελέγχου της πράξης.
- (viii) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΟΠΣ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις και να πραγματοποιεί διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων του με το ΟΠΣ για την αυτόματη υποβολή στοιχείων, εφόσον απαιτείται.
- (ix) *Ο δικαιούχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και μεταβίβαση των δεδομένων δεικτών των πράξεων, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα αντίστοιχα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τις οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής. Τα δεδομένα δεικτών, κατά περίπτωση απολογίζονται ανά φύλο (άνδρες-γυναίκες).*
- (x) Ο Δικαιούχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και μεταβίβαση των δεδομένων δεικτών των πράξεων, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα αντίστοιχα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τις οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής. Τα δεδομένα δεικτών, κατά περίπτωση απολογίζονται ανά φύλο (άνδρες-γυναίκες).

3. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Όταν ο δικαιούχος υπέχει θέση «Εκτελούντος την Επεξεργασία» οφείλει:

- (i) Να είναι σε γνώση του και να συμμορφώνεται με την ισχύουσα ενωσιακή και κοινοτική νομοθεσία και ειδικότερα: τον Καν. 679/2016 «Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων», τον ν. 4624/2019 (Α' 137 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 και άλλες διατάξεις και τις σχετικές οδηγίες και αποφάσεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
- (ii) Να αναλάβει πλήρως τις υποχρεώσεις που απορρέουν, όσον αφορά στην προστασία και ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυχόν θα υποβάλλει σε επεξεργασία ή/και περιέλθουν καθ' οιανδήποτε τρόπο σε γνώση του κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του και να συμμορφώνεται πλήρως προς τις οδηγίες και υποχρεώσεις που θέτει ο «Υπεύθυνος Επεξεργασίας»
- (iii) Να διασφαλίζει ότι πρόσβαση στα ανωτέρω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα έχουν μόνο τα εντεταλμένα στελέχη του, που θα εξουσιοδοτηθούν να επεξεργαστούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και θα αναλάβουν δέσμευση τήρησης εμπιστευτικότητας. Δεν προσλαμβάνει άλλον εκτελούντα την επεξεργασία χωρίς προηγούμενη ειδική ή γενική γραπτή άδεια του υπευθύνου επεξεργασίας
- (iv) Να θέτει στη διάθεση του υπευθύνου επεξεργασίας κάθε απαραίτητη πληροφορία προς απόδειξη της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που του αναλογούν και επιτρέπει και διευκολύνει τους ελέγχους που διενεργούνται.
- (v) Να λαμβάνει κάθε εύλογο μέτρο για να διασφαλίσει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία θα επεξεργαστεί περιορίζονται στα ελάχιστα αναγκαία που απαιτούνται σε σχέση με τους σκοπούς που καθορίζονται.
- (vi) Να διατηρεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για περίοδο που περιορίζεται από την περίοδο που απαιτείται από το σκοπό της επεξεργασίας.
- (vii) Να ενημερώνει τα υποκείμενα των δεδομένων για τον σκοπό και τη νομική βάση της επεξεργασίας, τους αποδέκτες των δεδομένων και τις τυχόν διαβιβάσεις τους καθώς και το χρονικό διάστημα διατήρησης των δεδομένων τους.
- (viii) Να εφαρμόζει πολιτικές, διαδικασίες, καθώς και οργανωτικά και τεχνικά μέσα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων και των διαδικασιών διαχείρισης ασφάλειας πληροφοριών ώστε να αποτρέπει τυχαία ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, αλλοίωση, μη εξουσιοδοτημένη αποκάλυψη, μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση και άλλες παράνομες ή μη εξουσιοδοτημένες μορφές επεξεργασίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

4. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (ii) Να τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη, στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις πραγματικές δαπάνες που δηλώνονται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος ή στον Ενδιάμεσο Φορέα, μέσω των Δελτίων Δήλωσης Δαπανών.
- (iii) Να υποβάλλει (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου) στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος και στην Λογιστική Αρχή, μετά την ολοκλήρωση της πράξης στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων.

5. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτει στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος, Λογιστική, Αρχή Ελέγχου, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα του, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης του δικαιούχου και τυχόν αναδόχων του, και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

6. ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

- (i) Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των πράξεων του Προγράμματος που δημοσιοποιεί η οικεία Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης στην ιστοσελίδα που παρέχονται πληροφορίες για το Πρόγραμμα (www.stereaellada.gr) ή/και στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 49 του Καν. 1060/2021, και στον οποίο αναφέρονται:
- η επωνυμία του δικαιούχου [*και στην περίπτωση δημοσίων συμβάσεων και η επωνυμία του αναδόχου*],
  - ο τίτλος, ο σκοπός και τα αναμενόμενα ή πραγματικά επιτεύγματα της πράξης,
  - η ημερομηνία έναρξης της πράξης και η αναμενόμενη ή πραγματική ημερομηνία ολοκλήρωσής της,
  - το συνολικό κόστος της πράξης, το οικείο ταμείο και ο ειδικός στόχος, το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης,
  - η ένδειξη της τοποθεσίας ή ο γεωεντοπισμός για την οικεία πράξη και τη συγκεκριμένη χώρα,
  - [*η τοποθεσία του δικαιούχου εάν πρόκειται για κινητές μονάδες ή πράξεις που καλύπτουν πολλές τοποθεσίες*]
  - τον τύπο της παρέμβασης για την πράξη σύμφωνα με το άρθρο 73 του Καν. 1060/2021.
- (ii) Να λαμβάνει όλα τα μέτρα προβολής και επικοινωνίας που προβλέπονται στο άρθρο 50 του Κανονισμού 1060/2021 και ειδικότερα:
- α) Να παρέχει στον επίσημο ιστότοπο που διατηρεί, εάν διατηρεί, και στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσής του σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και αναφορά της χρηματοδοτικής στήριξης από την Ένωση
- β) Να παρέχει δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ένωση κατά τρόπο εμφανή επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες
- γ) *Να αναρτά ανθεκτική πλάκα ή πινακίδα, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, αμέσως μόλις ξεκινήσει η φυσική υλοποίηση πράξεων που περιλαμβάνουν φυσικές επενδύσεις ή μόλις εγκατασταθεί εξοπλισμός που έχει αγοραστεί, σε πράξεις*
- που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 500.000 ευρώ,
- Οι ανθεκτικές πλάκες ή πινακίδες, σχεδιάζονται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΧ του Καν. 1060/2021 και παρουσιάζουν το έμβλημα της Ένωσης.*
- δ) *Να τοποθετεί αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα, σε τοποθεσία που είναι σαφώς ορατή στο κοινό, με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και επισήμανσης της στήριξης από τα ταμεία, σε πράξεις που δεν εμπίπτουν στην υποχρέωση πινακίδων ή πλάκων.*
- ε) *Ο δικαιούχος όταν απευθύνει με τη σειρά του πρόσκληση για δράσεις που πρέπει να ενημερωθεί το ευρύ κοινό υποχρεούται να υποβάλει παράλληλα τα σχετικά στοιχεία και στο ΟΓΣ για να είναι εφικτή η έγκαιρη ενημέρωση του ιστότοπου του ΕΣΠΑ από το ΟΓΣ.*

7. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους για διάστημα πέντε (5) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο πραγματοποιείται η τελευταία πληρωμή προς το δικαιούχο ή για την περίοδο που προσδιορίζεται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων (για πράξεις ήσσονος σημασίας) . Η ΔΑ ενημερώνει τον δικαιούχο για την ημερομηνία έναρξης της περιόδου διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.
- (ii) Να κοινοποιεί στην αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος το έντυπο Ε.Ι.1_7 «Κατάλογος εγγράφων για την τήρησης φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή υπό την οποία θα τηρούνται, το αργότερο με την υποβολή του πρώτου Δελτίου Δήλωσης Δαπάνης.
- (iii) *Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή που τίθενται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος.*
- (iv) *Να τηρεί τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων: Για πράξεις επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων να μην επέλθει:*

- ✓ *παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος*
- ✓ *αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα*
- ✓ *ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.*

8. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

8.1. Κατά την ολοκλήρωση της Πράξης και πριν την οριστική παραλαβή του τεχνικού έργου πρέπει να προσκομιστούν:

- (i) Ενεργειακή επιθεώρηση κτιρίου και ΠΕΑ σύμφωνα με τον ΚΕΝΑΚ ή ενεργειακός έλεγχος του ν. 4342/2015 μετά την ολοκλήρωση του παρεμβάσεων
- (ii) Έγγραφα που απορρέουν από την νομοθεσία που διέπει την αυτοπαραγωγή ενέργειας με ενεργειακό συμφητισμό ή εικονικό ενεργειακό συμφητισμό (ν. 3468 /2006 εφαρμοστικές ΚΥΑ κλπ ως ισχύουν κάθε φορά), όπως Σύμβαση Σύνδεσης με τον Διαχειριστή του Δικτύου.
- (iii) Βεβαίωση/πιστοποιητικό πυρασφάλειας του κτιρίου ή/και σχετικά έγγραφα μετά από την υλοποίηση των ενεργειακών παρεμβάσεων και την εγκατάσταση συστήματος αυτοπαραγωγής /αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, εφόσον προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία (Κανονισμός Πυροπροστασίας Κτιρίων, Πυροσβεστικές Διατάξεις κλπ).
- (iv) Στοιχεία τεκμηρίωσης πως ο εξοπλισμός και τα συστήματα που εγκαταστάθηκαν είναι νέα, μη μεταχειρισμένα.

8.2 Στην Απόφαση Ένταξης Πράξης δύναται να οριστούν επιπρόσθετοι ειδικοί όροι που προβλέπονται από ειδικό θεσμικό πλαίσιο ή από την αρμόδια ΔΑ και τους οποίους υποχρεούται να τηρήσει ο δικαιούχος της πράξης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ.

ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ (συμπληρώνονται από τη ΔΑ στο ΟΠΣ ωστόσο θα συνοδεύουν την κάθε πρόσκληση, για πληροφοριακούς λόγους)

Τα παρακάτω στοιχεία θα συμπληρώνονται από τις ΔΑ ή τους ΕΦ μέσα στο ΟΠΣ κατά τη σύνταξη της πρόσκλησης, προκειμένου να είναι δυνατή η συμπλήρωση των σχετικών πεδίων στο Τεχνικό Δελτίο Πράξης από τα δεδομένα της πρόσκλησης.

Η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΑΦΟΡΑ:	
1. ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ, ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
2. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ (ναι/όχι)	ΟΧΙ
3. Έχει άμεσα ωφελούμενους ΕΚΤ+ / ΤΔΜ (ΝΑΙ/ΟΧΙ) (αν «Ναι» η μέθοδος συλλογής – το πρότυπο απογραφικό) Προθεσμία υποβολής (ημέρες)	ΟΧΙ
4. ΠΡΑΞΗ ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΕΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 94 του Καν. (ΕΕ) 2021/1060 (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	ΟΧΙ
5. ΠΡΑΞΗ ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΕΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 95 του Καν. (ΕΕ) 2021/1060 (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	ΟΧΙ

ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

	I.ΚΩΔΙΚΟΣ	II.ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
Μορφή στήριξης	01	Επιχορήγηση
Ισότητα των φύλων	03	Ουδετερότητα ως προς το φύλο
Πεδίο παρέμβασης	045	Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, επιδεικτικά έργα και υποστηρικτικά μέτρα σε συμμόρφωση προς τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης 2
Ταξινόμηση δαπανών κατά COFOG2	05.3	Μείωση ρύπανσης
Στρατηγικές Μακροπεριφερειακές/για Θαλάσσιες Λεκάνες	11	Καμία συνεισφορά στις μακροπεριφερειακές στρατηγικές και στις στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες
Οικονομική Δραστηριότητα	24	Δραστηριότητες που συνδέονται με το περιβάλλον
Μηχανισμός Χωρικής διάστασης	33	Καμία εδαφική στόχευση
Συνεισφορά σε ΑμεΑ	ΟΧΙ	Δεν αφορά ΑμεΑ (βελτίωση προσβασιμότητας και ενεργός ένταξη)
Έξυπνη Εξειδίκευση	ΟΧΙ	Δεν αφορά στην Έξυπνη Εξειδίκευση
Δαπάνες Συμπληρωματικού Ταμείου	ΟΧΙ	Δεν αφορά Δαπάνες Συμπληρωματικού Ταμείου

Καθεστώς Ενίσχυσης

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΡ. ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΕΕ

Επικοινωνιακή Περιγραφή Πρόσκλησης

Η πρόσκληση αφορά στην υποβολή προτάσεων για την ενεργειακή αναβάθμιση υφιστάμενων δημοτικών και δημοσίων κτιρίων και υποδομών που λειτουργούν σε επίπεδο Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, με δυνατότητα χρήσης συστημάτων διαχείρισης ενέργειας καθώς και αξιοποίησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ). Προτεραιότητα δίνεται σε ιδιαίτερα ενεργοβόρα κτίρια των τομέων υγείας, εκπαίδευσης και δημοτικών κοινωνικών υπηρεσιών. Τα προτεινόμενα έργα πρέπει να επιτυγχάνουν: Α) εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον της τάξης 30% - 60% - επίτευξη «μεσαίας κλίμακας κτιριακής ανακαίνισης» όπως ορίζεται στη σύσταση (ΕΕ) 2019/786 της Επιτροπής - ή μείωση των άμεσων και έμμεσων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 30% και Β) βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου και κατάταξή του, σύμφωνα με τον ισχύοντα Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων [(ΚΕΝΑΚ), ΦΕΚ 2367/Β'/2017)], στην κατηγορία ενεργειακής απόδοσης Β' ή και σε ανώτερη, εφόσον αυτό είναι οικονομικά και τεχνικά εφικτό. Η επίτευξη του παραπάνω στόχου ελέγχεται με τη διενέργεια ενεργειακής επιθεώρησης από Ενεργειακό Επιθεωρητή και έκδοση του σχετικού Πιστοποιητικού (ΠΕΑ), πριν και μετά την υλοποίηση των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ΚΕΝΑΚ. Η αξιοποίηση των ΑΠΕ μπορεί να αφορά και σε δράσεις αυτοπαραγωγής ενέργειας και αποθήκευσής της, με εγναρμογή ενεργειακού συμψηφισμού /οικονομικού ενεργειακού συμψηφισμού, εφόσον δεν πρόκειται για εμπορική εκμετάλλευση παραγωγής ενέργειας. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα της δράσης αφορούν στη μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημοσίων/δημοτικών κτιρίων στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου

Κατηγορία	Κωδικός	Περιγραφή	Παρατηρήσεις
Τύπος ενίσχυσης	72814	Παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας	
Κατηγορία κοινού	729012	Άλλοι	